

สังขยา

ศัพท์ที่เป็นเครื่องกำหนดนับนามนามชื่อ สังขยา แบ่งเป็น ๒ คือ (๑) ปกติสังขยา (๒) ปุณรสังขยา

ปกติสังขยา นับโดยปกติ เป็นต้นว่า หนึ่ง สอง สาม สี่ ห้า

ปุณรสังขยา สำหรับนับนามนามที่เติมในที่นั้น ๆ คือ นับเป็นชั้น ๆ เป็นต้นว่า ที่หนึ่ง ที่สอง ที่สาม ที่สี่ ที่ห้า

วิธีนับปกติสังขยา

เอก =	๑	เอกตตีส =	๓๑
ทวิ =	๒	ทวตตีส, พตตีส =	๓๒
ติ =	๓	เตตตีส =	๓๓
จตุ =	๔	จตุตตีส =	๓๔
ปณจ =	๕	ปณจตตีส =	๓๕
ฉ =	๖	ฉตตีส =	๓๖
สตต =	๗	สตตตตีส =	๓๗
อฏฐ =	๘	อฏฐตตีส =	๓๘
นว =	๙	เอกุนจตตีส, อุนจตตีส =	๓๙
ทส =	๑๐	จตตีส, ตตีส =	๔๐
เอกาท =	๑๑	เอกจตตีส =	๔๑
ทวาทส, พารส =	๑๒	ทเวจตตีส =	๔๒
เตรส =	๑๓	เตจตตีส =	๔๓
จตุททส, จุททส =	๑๔	จตุจตตีส =	๔๔
ปณจทส, ปณณรส =	๑๕	ปณจจตตีส =	๔๕
โสฬส =	๑๖	ฉจตตีส =	๔๖
สตตรส =	๑๗	สตจจตตีส =	๔๗
อฏฐารส =	๑๘	อฏฐจตตีส =	๔๘
เอกุนวิสตี, อุนวิสตี =	๑๙	เอกุนปณญาส, อุนปณญาส =	๔๙
วิสตี, วิสตี =	๒๐	ปณญาส, ปณณาส =	๕๐
เอกวิสตี =	๒๑	สภูมิตี =	๖๐
ทวาวิสตี, พาวิสตี =	๒๒	สตตตี =	๗๐
เตวิสตี =	๒๓	อสีตี =	๘๐
จตุวิสตี =	๒๔	นวุตี =	๙๐
ปณจวิสตี =	๒๕	สตี =	ร้อย
ฉพิสตี =	๒๖	สหสตี =	พัน
สตตวิสตี =	๒๗	ทสสหสตี =	หมื่น
อฏฐวิสตี =	๒๘	สตสหสตี, = ลกขี	แสน
เอกุนตตีส, อุนตตีส =	๒๙	ทสสตสหสตี =	ล้าน
ตีส, ตีสตี =	๓๐	โกฏี =	โกฏี

เอก ศัพท์ แจกอย่างนี้

ปุงลึงค์	อิตถीलึงค์	นปุงสกลึงค์
เอก.	เอก.	เอก
ป. เอโก	ป. เอกา	ป. เอกํ
ท. เอกํ	ท. เอกํ	ท. เอกํ
ต. เอเคน	ต. เอกาย	ต. เอเคน
จ. เอกสฺส	จ. เอกาย	จ. เอกสฺส
ปญ. เอกสฺมา เอกมฺหา	ปญ. เอกาย	ปญ. เอกสฺมา เอกมฺหา
ฉ. เอกสฺส	ฉ. เอกาย	ฉ. เอกสฺส
ส. เอกสมิ เอกมฺหิ	ส. เอกาย	ส. เอกสมิ เอกมฺหิ

ทวิ ศัพท์ ใน ๓ ลึงค์ แจกอย่างนี้

พหุ.
ป. เทว
ท. เทว
ต. ทวีหิ
จ. ทวินัน
ปญ. ทวีหิ
ฉ. ทวินัน
ส. ทวีสุ

ศัพท์(ทั้งสอง) ใน ๓ ลึงค์ แจกอย่างนี้

พหุ.
ป. อุโ
ท. อุโ
ต. อุโหิ
จ. อุภินัน
ปญ. อุโหิ
ฉ. อุภินัน
ส. อุโสุ

ติ ศัพท์ แจกอย่างนี้

ปุงลึงค์	อิตถीलึงค์	นปุงสกลึงค์
พหุ.	พหุ.	พหุ.
ป. ตโย	ป. ติสโส	ป. ตินิ
ท. ตโย	ท. ติสโส	ท. ตินิ
ต. ตีหิ	ต. ตีหิ	ต. ตีหิ
จ. ตินฺณํ ตินฺนฺนํ	จ. ติสฺสนฺนํ	จ. ตินฺณํ ตินฺนฺนํ
ปญ. ตีหิ	ปญ. ตีหิ	ปญ. ตีหิ
ฉ. ตินฺณํ ตินฺนฺนํ	ฉ. ติสฺสนฺนํ	ฉ. ตินฺณํ ตินฺนฺนํ
ส. ตีสุ	ส. ตีสุ	ส. ตีสุ

จตุ ศัพท์ แจกอย่างนี้

ปุงลึงค์			อิตถीलึงค์			นปุงสกลึงค์		
พหุ.			พหุ.			พหุ.		
ป.	จตตารโ	จตุโร	ป.	จตสโส		ป.	จตตาริ	
ท.	จตตารโ	จตุโร	ท.	จตสโส		ท.	จตตาริ	
ต.	จตุหิ		ต.	จตุหิ		ต.	จตุหิ	
จ.	จตุนนั		จ.	จตสสนนั		จ.	จตุนนั	
ปญ.	จตุหิ		ปญ.	จตุหิ		ปญ.	จตุหิ	
ฉ.	จตุนนั		ฉ.	จตสสนนั		ฉ.	จตุนนั	
ส.	จตุสุ		ส.	จตุสุ		ส.	จตุสุ	

ปญจ ใน ๓ ลึงค์ แจกอย่างนี้

พหุ.	
ป.	ปญจ
ท.	ปญจ
ต.	ปญจหิ
จ.	ปญจจหนั
ปญ.	ปญจหิ
ฉ.	ปญจจหนั
ส.	ปญจสุ

เอกนวิส ใน อิตถीलึงค์ แจกอย่างนี้:-

เอก.	
ป.	เอกนวิสั [ลงนิกหิต]
ท.	เอกนวิสั
ต.	เอกนวิสาย
จ.	เอกนวิสาย
ปญ.	เอกนวิสาย
ฉ.	เอกนวิสาย
ส.	เอกนวิสาย

ข้อควรสังเกต

- เอกสังขยา เป็น เอกวจนะอย่างเดียว
- ตั้งแต่ ทวิ จนถึง อฏฐารส เป็นพหุวจนะอย่างเดียว เป็น ๓ ลึงค์
- ตั้งแต่ เอกนวิสติ จนถึง อฏฐนวุติ เป็นเอกวจนะอิตถीलึงค์อย่างเดียว แม้เข้ากับศัพท์ที่เป็นพหุวจนะลึงค์อื่น ก็คงอยู่อย่างนั้น ไม่เปลี่ยนไปตาม.
- ตั้งแต่ ฉ ถึง อฏฐารส แจกอย่าง ปญจ
- ตั้งแต่ วิส ถึง ปญญาส แจกอย่าง เอกนวิส นี้
- ตั้งแต่ เอกนวิสติ(๑๙) ถึง อฏฐตีสติ(๓๘) และตั้งแต่ เอกนสตตติ (๖๙) ถึง อฏฐนวุติ(๙๘) แจกตามแบบ อี การันต์ ใน อิตถीलึงค์ [รตติ]
- ตั้งแต่ เอกนสฎฐี(๕๙) ถึง อฏฐสฎฐี(๖๘) แจกตามแบบ อี การันต์ ในอิตถीलึงค์ [นารี]

ปุณฺสํขยา

สำหรับนับนามนามที่เต็มในที่นั้น ๆ คือ นับเป็นชั้น ๆ เป็นต้นว่า ที่หนึ่ง ที่สอง ที่สาม ที่สี่ ที่ห้า

ปุณฺสํขยา ในลึงค์ทั้ง ๓ อย่างนี้

ปุงลึงค์	อิติลึงค์	นปุงสกลึงค์	คำแปล
ปฐฺโม	ปฐฺมา	ปฐฺมํ	ที่ ๑
ทุติโย	ทุติยา	ทุติยํ	ที่ ๒
ตติโย	ตติยา	ตติยํ	ที่ ๓
จตุตฺโถ	จตุตฺถี-ธา	จตุตฺถํ	ที่ ๔
ปณฺจโม	ปณฺจมี-มา	ปณฺจมํ	ที่ ๕
ฉกฺโข	ฉกฺชี-ฐา	ฉกฺชํ	ที่ ๖
สตฺตโม	สตฺตมี-มา	สตฺตมํ	ที่ ๗
อฏฺฐโม	อฏฺฐมี-มา	อฏฺฐมํ	ที่ ๘
นวมो	นวมมี-มา	นวมํ	ที่ ๙
ทสฺโม	ทสมมี-มา	ทสมํ	ที่ ๑๐
เอกาทสฺโม	เอกาทสมี-สึ	เอกาทสมํ	ที่ ๑๑
ทฺวาทสฺโม, พารสฺโม	ทฺวาทสมี, พารสมี	ทฺวาทสมํ, พารสมํ	ที่ ๑๒
เตรสโม	เตรสมี	เตรสมํ	ที่ ๑๓
จตุทฺทสฺโม	จตุทฺทสมี-สึ	จตุทฺทสมํ	ที่ ๑๔
ปณฺณรสฺโม	ปณฺณรสมี-สึ	ปณฺณรสมํ	ที่ ๑๕
โสฬสโม	โสฬสมี	โสฬสมํ	ที่ ๑๖
สตฺตรสโม	สตฺตรสมี	สตฺตรสมํ	ที่ ๑๗
อฏฺฐารสโม	อฏฺฐารสมี	อฏฺฐารสมํ	ที่ ๑๘
เอกุนวีสฺติโม	เอกุนวีสฺติมา	เอกุนวีสฺติมํ	ที่ ๑๙
วีสฺติโม	วีสฺติมา	วีสฺติมํ	ที่ ๒๐